

TĚLO – DUCH – DUŠE A ZASE TĚLO

První čtení:

Zbaven svého trápení spatří světlo, nasytí se dny. „Tím, co zakusí, získá můj spravedlivý služebník spravedlnost mnohým; jejich nepravosti on na sebe vezme. Proto mu dávám podíl mezi mnohými a s četnými bude dělit kořist za to, že vydal sám sebe na smrt a byl počten mezi nevěrníky.“ On nesl hřích mnohých, Bůh jej postihl místo nevěrných. (Izajáš 53:11-12)

Drazí přátelé,
pokoj Vám v den vzkříšeného Pána!

Vyslechněme slova evangelia, jak jsou zapsána u Jana 20:19-31

Téhož dne večer – prvního dne po sobotě – když byli učedníci ze strachu před Židy shromážděni za zavřenými dveřmi, přišel Ježíš a postavil se uprostřed nich a řekl: „Pokoj vám.“ Když to řekl, ukázal jim ruce a bok. Učedníci se zaradovali, když spatřili Pána.

Ježíš jim znovu řekl: „Pokoj vám. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého. Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny, a komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ Tomáš, jinak Didymos, jeden z dvanácti učedníků, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní mu řekli: „Viděli jsme Pána.“ Odpověděl jim: „Dokud neuvidím na jeho ruce stopy po hřebech a dokud nevložím do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím.“

Osmého dne potom byli učedníci opět uvnitř a Tomáš s nimi. Ač byly dveře zavřeny, Ježíš přišel, postavil se a řekl: „Pokoj vám.“ Potom řekl Tomášovi: „Polož svůj prst sem, pohleď na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuj a věř!“ Tomáš mu odpověděl: „Můj Pána a můj Bůh.“ Ježíš mu řekl: „Že jsi mě viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili.“

Ještě mnoho jiných znamení učinil Ježíš před očima učedníků, a ta nejsou zapsána v této knize. Tato však zapsána jsou, abyste věřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a abyste věřice měli život v jeho jménu.

- ***Co se Vám vybavuje, když se díváte na své fotografie ze svatby, nebo z maturitního plesu či dětství? Nebo si pročítáte stránky svého deníčku?***

Většinou se nám vybaví **vzpomínky spojené s nějakým silným prožitkem**. Něco, co se nám tehdy hluboko vrylo do paměti. Někdy je ta vzpomínka spojena s chutí, vůní, zvukem. Náš pohled zpátky je samozřejmě silně ovlivněn tím, co jsme od té doby prožili, co jsme pochopili, jak jsme si spojili souvislosti. **A přesto v té vzpomínce zůstává něco, co bych nazval chvěním okamžiku**. Něco, co nás už tehdy ovlivňovalo, formovalo naše myšlení a zkušenosti.

Když si znovu pročítám záznamy o velikonočních událostech (a vlastně nejen o nich) v evangeliích, dochází mi, že je to **zpětný záznam pořízení lidmi, kteří udělali zkušenost se vzkříšeným Ježíšem.**

Sympatické je, že nijak nepřikrašlují svou předchozí nedovtipnost, svá selhání, mnohdy pomýlené nebo zmatené názory své či druhých.

Text, který máme před sebou, **mluví o strachu a radosti, pochybnostech víry a vyznání, ale také o naplnění Duchem a moci odpuštění.** V dnešním příběhu máme v jistém smyslu shrnuto všechno z židovského pohledu (a já věřím že i pohledu Božího) na život člověka: jde o celého člověka, o jeho tělo, duši i ducha.

Čteme o osobním setkání se vzkříšeným Ježíšem. Nemylme se, nejde o nějakou ideu dokonalého lidství, o myšlenku, která změnila jejich život, či o přelud či halucinaci způsobenou zármutkem nebo strachem.

Ježíš přichází v těle – a jestliže prochází dveřmi, pak je ve své podstatě mnohem **hmotnější** nebo přesněji řečeno „**hustší**“ než je náš svět. C. S. Lewis ve svých úvahách zmiňuje jeden zajímavý postřeh: **svět, ve kterém žijeme, ať je jakkoli hmotný, je v jistém smyslu jenom stínem světa budoucího.**

Ježíš se uprostřed učedníků ocitá jako vzkříšený z mrtvých. Ten, který zemřel jako bezmocný odsouzenec, nakonec porazil smrt a vrátil se jako mocný Pán. Ten, který byl od počátku a pro něhož a skrze něhož povstal prostor, čas a život se vrací proto, aby z moci smrti navždy vytrhl ty, kteří mu uvěří.

Dodejme, že ve zkušenosti učedníků spočívá i naše naděje na vzkříšení těla z mrtvých.

Tak jako na počátku Bůh vdechl do svého stvoření, do člověka, duši živou, tak **Ježíš vdechuje nový život skrze svého Ducha do svých učedníků.** A víme, že se jejich život radikálně proměnil. **Svým dechem nás Ježíš vtahuje do skutečnosti duchovního života a zápasu.** A zároveň učedníky (tedy i nás) zmocňuje k odpuštění či zadržování hříchů. Všimněte si, že to nechává na nás, na naší vůli, a to souvisí s naší duší, naší osobní identitou. Víme, že projevy duše jsou rozum, cit a vůle. Bůh vždycky nahlíží na člověka jako na celistvou bytost schopnou myslet, projevovat emoce, rozhodovat se.

Spolu s tím se možná i Vám vybaví příběh, v němž se zákoníci diví tomu, že Ježíš odpouští hřichy muži ležícímu na lůžku. Namítají: „*Co to říká? Hřichy může odpouštět jenom Bůh...*“

Ježíš náš život skrze Ducha naplňuje svou mocí a vtahuje nás do spoluúčasti na záchraně světa. Pokud věříme v jeho oběť za naše hříchy a jeho z mrtvých vstání, pak se **stáváme jeho spolupracovníky při zvěstování Boží milosti.**

Naším úkolem je přinášet druhým dobrou zprávu o tom, že dobrý Bůh se rozhodl nám naše selhání odpustit. A dokonce **je nám dána moc**, jak rozumím textu, pomáhat druhým tyto hříchy odhalovat, vyznávat a odkládat.

A znovu se vracíme k tělu – Tomáš je na pochybách a jako předmět doličný (corpus delicti) mu Ježíš při dalším navštívení nabízí své vlastní tělo (corpus Christi). „Tady, pohleď na mé tělo, mé rány, vlož do nich ruce, přesvědč se...“

Tomáš prožívá trojí zkušenost: s Ježíšovým tělem, se svou duší (svými pochybnostmi) a s duchovním světem – s mocí vzkříšeného Ježíše. Vše je propojené, jak později rozpoznal a napsal Pavel: **veden Duchem bojuješ o svou duši (mysl) a kázníš své tělo.**

Nakonec my sami se dotýkáme Jeho těla a krve, když slavíme Památku Páně, pokud bereme vážně Jeho slova:

Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den. Neboť mé tělo je pravý pokrm a má krev pravý nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. Jako mne poslal živý Otec a já mám život z Otce, tak i ten, kdo mne jí, bude mít život ze mne. (Jan 6:54-57)

Co je tím tělem? Přeci **Ježíš sám – slovo, které se stalo tělem.** Sytíme se jím? Rozpoznáváme v Božím slovu, ale i v Božím lidu, že jde o tělo Ježíše?

Co je tou krví? Přeci jeho **Duch, dech života, Duch svatý, který nás oživuje, který nás zmocňuje k duchovnímu životu.** Rozeznáváme ve svém životě Jeho život?

K tomu jen dodávám: máš-li pochybnosti o sobě, o svém životě, který vedeš, o vztazích, s nimiž zápasíš, o víře samotné, jdi a znovu se dotkni Ježíše. Setkej se s ním v evangeliích, setkej se s ním v osobní prosbě a vyznání, setkej se s ním v Památce Páně, setkej se s ním ve vztahu s druhými lidmi.

Poslední myšlenku, kterou bych s Vámi chtěl dnes sdílet je skutečnost, že **příběh Božího syna nekončí smrtí a pohřbem na Velký pátek, ale ani vzkříšením z mrtvých ve slavnou Velikonoční neděli.** Ten příběh pokračuje: přes Letnice a naplnění a zmocnění Duchem svatým, přes naše předky ve víře až k nám samotným. **Nebud' me tedy uzavření a tu radost z naděje věčného života radostně předávejme dál – našim přátelům i našim nepřátelům.**

Petr Plaňanský (KS Nymburk, neděle Vzkříšení 21. 4. 2019)